

Sygn. akt V KK 281/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Józef Szewczyk

Protokolant Katarzyna Wełpa

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Andrzeja Wieczorka,
w sprawie **P. S.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 9 grudnia 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 11 grudnia 2014 r., utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego

z dnia 29 sierpnia 2014 r.,

- 1. uchyła zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej (pkt I wyroku) i na podstawie art. 537 § 2 kpk w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 kpk i w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 kpk umarza postępowania w tym zakresie;**
- 2. w pozostałej części kasację oddala;**
- 3. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

W toku postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, zainicjowanego wnioskiem skazanego P. S. z dnia 28 lutego 2014 r., Sąd Okręgowy w G. ustalił, że P. S. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w G. z dnia 10 września 1999 roku, sygn. akt VII K 360/99, za czyn z art. 291 § 1 k.k., popełniony w dniu 23 stycznia 1999 roku - na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz grzywnę 30 stawek dziennych po 10 złotych; postanowieniem z dnia 27 września 2001 roku, sygn. akt VII Ko 320/01 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
2. Sądu Rejonowego w G. z dnia 13 lutego 2001 roku, sygn. akt VII K 887/00, za czyny z art. 278 § 1 k.k. i z art. 164 § 2 k.k., popełnione w dniach 25/26 lipca 2000 roku i 26 lipca 2000 roku - na karę łączną roku pozbawienia wolności;
3. łącznym Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 sierpnia 2001 roku, sygn. akt II K 111/01, łączącym skazania w sprawach II K 65/97 Sądu Wojewódzkiego w G., II K 1008/96 Sądu Rejonowego w G. i VII K 483/98 Sądu Rejonowego w G. na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności i grzywnę 150 stawek dziennych po 10 złotych stawka;
4. Sądu Rejonowego w G. z dnia 30 stycznia 2003 roku, sygn. akt VII K 807/02, za czyny z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., popełnione w okresie styczeń - marzec 2001 roku - na karę 2 lat pozbawienia wolności;
5. Sądu Rejonowego w G. z dnia 19 kwietnia 2012 roku, sygn. akt II K 1060/11, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 7 sierpnia 2012 roku, sygn. akt IV Ka 419/12, za czyny z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w okresie od 27 kwietnia 2011 roku do 14/15 maja 2011 roku - na karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
6. Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 września 2013 roku, sygn. akt II K 1264/12, za czyny z art. 279 § 1 k.k., z art. 288 § 1 k.k. i z art. 278 § 1 k.k., popełnione w okresie od 06/07 czerwca 2012 roku do 27/28 czerwca 2012 roku - na karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt II K 104/13, za czyn z art. 284 § 2 k.k., popełniony w okresie od 2 do 5 maja 2012 roku - na karę roku pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 29 sierpnia 2014 r. Sąd Okręgowy w G.:

I. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył skazanemu P. S. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 września 2013 roku, sygn. akt II K 1264/12 i Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt II K 104/13 i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w zakresie wydania wyroku łącznego obejmującego skazania w sprawach VII K 360/99, VII K 887/00, II K 111/01, VII K 807/02, II K 1060/11 umorzył;

III. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach połączonych nie będące przedmiotem wydanego wyroku łącznego pozostawił do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył karę dotychczas odbytą w sprawie II K 1264/12 od 29.07.2014 r. do 29.08.2014 r. oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w tej sprawie w dniach: 23.06.2012 r., 28.06.2012 r., 06.07.2012 r. i od 11.07.2012 r. do 08.08.2012 r.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca skazanego podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny, wyrokiem z dnia 11 grudnia 2014 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Od powyższego wyroku kasację wniósł – w trybie art. 521 § 1 k.p.k. – Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcie o połączeniu kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. w sprawie, sygn. akt II K 1264/12 i Sądu Rejonowego w G. w sprawie, sygn. akt II K 104/13 i wymierzeniu kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności oraz rozstrzygnięcie o umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. w zakresie wydania wyroku łącznego obejmującego skazanie w sprawie, sygn. akt II K 1060/11 Sądu Rejonowego w G. - na korzyść skazanego P. S., zarzucił rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego - art. 17 § 1 pkt 7

k.p.k., polegające na utrzymaniu w mocy wydanego przez Sąd I instancji wyroku łącznego:

- 1) obejmującego skazania P. S. z wyroków Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 września 2013 roku, sygn. akt II K 1264/12 oraz z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt II K 104/13, które to skazania zostały już wcześniej objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w G. z dnia 11 września 2014 roku, sygn. akt VII K 636/14, prawomocnym od dnia 19 września 2014 roku;
- 2) umarzającego na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w przedmiocie połączenia kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w G. w sprawie sygn. akt II K 1060/11, podczas gdy postępowanie w tym zakresie winno zostać umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., co skutkowało zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasadny jest zarzut sformułowany w pkt. 1 kasacji.

Istotnie w dniu 24 czerwca 2014 r. wpłynął do Sądu Rejonowego w G. kolejny wniosek skazanego P. S. o połączenie skazań wynikających z wyroków Sądu Rejonowego w G. sygn. akt II K 1060/11, II K 1264/12, II K 104/13 i II K 933/12.

Po rozpoznaniu sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego sygn. akt VII K 636/14, Sąd Rejonowy w G., mając na uwadze:

1. wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 19 kwietnia 2012 roku, sygn. akt II K 1060/11;
2. wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 września 2013 roku, sygn. akt II K 1264/12;
3. wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 12 grudnia 2013 roku, sygn. akt II K 104/13;
4. wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 27 lutego 2014 roku, sygn. akt II K 933/12, na mocy którego P. S. został skazany za czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu

14/15 maja 2011 roku - na karę roku pozbawienia wolności, w dniu 11 września 2014 roku wydał wyrok łączny, którym:

- w punkcie 1 - połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec P. S. wyrokami Sądu Rejonowego w G. w sprawach o sygn. akt II K 1060/11 i II K 933/12 i orzekł karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;
- w punkcie 2 - połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec P. S. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. akt II K 1264/12 i Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. akt II K 104/13 i orzekł karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 19 września 2014 r.

Oczywiste jest, że toczyły się dwa równoległe postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, jednakże zakres przedmiotowy obu postępowań nie był identyczny, zatem brak jest podstaw do stwierdzenia stanu zawisłości sprawy.

Natomiast nie ulega wątpliwości, że w realiach sprawy, mimo różnego zakresu rozpoznania, doszło do wydania dwóch odrębnych rozstrzygnięć co do połączenia tych samych kar jednostkowych wymierzonych za te same czyny, wobec tego samego skazanego.

Skarżący zasadnie wywodzi, że wyrok Sądu Okręgowego w sprawie sygn. akt II K 109/14, w którym w punkcie I połączono kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami wydanymi w sprawach o sygn. II K 1264/12 i II K 104/13 i orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności został wydany w dniu 29 sierpnia 2014 roku, jednakże wobec jego zaskarżenia, do czasu utrzymania go w mocy przez Sąd Odwoławczy, tj. do dnia 11 grudnia 2014 roku nie wszedł do obrotu prawnego, tj. nie obowiązywał. Natomiast wyrok Sądu Rejonowego w sprawie sygn. akt VII K 636/14, w którym w punkcie 2 połączono te same jednostkowe kary pozbawienia wolności i również orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, został wydany w dniu 11 września 2014 roku i uprawomocnił się bez zaskarżenia w dniu 19 września 2014 roku, a zatem przed datą orzekania Sądu Odwoławczego w poprzedniej wyżej wskazanej sprawie.

Uprawomocnienie się wydanego w dniu 11 września 2014 roku przez Sąd Rejonowy wyroku łącznego w sprawie o sygn. VII K 636/14, nie mogło spowodować

również w myśl art. 575 § 1 k.p.k. utraty mocy wydanego wcześniej, tj. w dniu 29 sierpnia 2014 roku wyroku łącznego Sądu Okręgowego w sprawie sygn. II K 109/14, a to chociażby z tego powodu, że nie mógł utracić mocy wyrok, który nie był prawomocny w dacie wydania kolejnego wyroku łącznego.

Uprawomocnienie się natomiast w dniu 19 września 2014 roku wyroku łącznego Sądu Rejonowego w sprawie o sygn. VII K 636/14, spowodowało zaistnienie ujemnej przesłanki procesowej w postaci rzeczy osądzonej, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 7 *in fine* k.p.k., obejmującej swym zakresem rozstrzygnięcia o połączeniu kar wymierzonych wobec skazanego wyrokami wydanymi w sprawach o sygn. II K 1264/12 i II K 104/13 oraz o połączeniu kar wymierzonych wobec niego wyrokami wydanymi w sprawach o sygn. II K 060/11 i II K 933/12.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że wskazane w art. 17 § 1 k.p.k. negatywne przesłanki procesowe odnoszą się zarówno do etapu wszczęcia, jak i kontynuowania postępowania już wszczętego, co oznacza, iż winny być uwzględniane przez sąd z urzędu na każdym etapie sprawy, w tym w toku postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny, dokonując kontroli odwoławczej wydanego w dniu 29 sierpnia 2014 roku wyroku łącznego Sądu Okręgowego w G., sygn. akt II K 109/14, winien zatem, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych w apelacji zarzutów, negatywną przeszkodę w postaci powagi rzeczy osądzonej uwzględnić. Uwzględnienie powyższego spowodowałoby natomiast konieczność uchylecia zawartego w punkcie I wyroku Sądu I instancji rozstrzygnięcia o połączeniu kar wymierzonych wobec P. S. wyrokami Sądu Rejonowego w G. w sprawie sygn. II K 1264/12 i Sądu Rejonowego w G. w sprawie sygn. II K 104/13 i umorzenie w tym zakresie postępowania - na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Wskazane wyżej uchybienie sądu stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., dlatego też należało uchylić zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok łączny Sądu Okręgowego w G. w zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej (pkt I wyroku) i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzyć postępowanie w tym zakresie.

Sformułowany w pkt 2 kasacji zarzut nie jest zasadny.

Zawarte w pkt II wyroku Sądu Okręgowego rozstrzygnięcie o braku warunków do wydania wyroku łącznego w odniesieniu m.in. do skazania w sprawie II K 1060/11, objętego wyrokiem łącznym w sprawie sygn. VII K 636/14, odnosi się do innej konfiguracji skazań za czyny jednostkowe, aniżeli skazania objęte tym wyrokiem łącznym, zatem w takiej sytuacji przedmiot rozstrzygnięcia nie jest ten sam, brak więc podstaw do stwierdzenia istnienia negatywnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.).

Z tych powodów kasację w pozostałym zakresie należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k.

kc